

Література:

1. Агафонова Н. Питання розвитку конституційної реформи в сучасній Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2016. № 2. С. 220-231.
2. Рубан Ю.П. Конституційний процес в Україні. К. : НІСД. 2008. 220 с.
3. Єфремова Н. В. Розвиток конституційно-правової думки на прикладі «Нечерка проекту державного законладу для Української трудової Республіки». *Правове життя сучасної України*. О. : Фенікс, 2012.

СИСТЕМА КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Давидова Є. О.

студентка юридичного факультету

Науковий керівник: Рибалкін А. О.

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри загальноправових дисциплін

*Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
м. Дніпро, Україна*

Після того, як Україна отримала статус незалежної, суверенної держави та почала відходити від правил пострадянської системи права, звісно тоді і почалось формування якісної системи національного права. Українські законодавці почали прогнозувати думки, про те що існує багатоманітність системи національного права, та почали виділяти його підсистеми, для того щоб повністю було сформовано, таке явище як система конституційного права. Перш за все хотілось зазначити, що являють собою поняття та зміст конституційного права, які основні юридичні чинники формулюють поняття системи конституційного права.

Проблематикою визначення, поняття системи конституційного права займались такі провідні науковці, як В.О. Боняк, В.А. Завгородній, А.В. Самотуга та Л.А. Філяніна, вони надають визначення, що саме конституційне право виступає комплексом тісно пов'язаних між собою правових норм, які у свою чергу, характеризуються внутрішньою єдністю та деякими певними особливими рисами, що допомагають відрізнити її від інших. Ці характеристики обумовлені суспільними взаємовідносинами, на врегулювання яких направлені конституційно-правові норми, тобто самим предметом галузі конституційного права [1].

Національне право виступає основоположним елементом правової системи держави. Бажано зауважити увагу на тому, що воно являє собою складною системою, що складається з багатьох взаємодіючих частин та елементів, які характеризують внутрішню структуру конституційного права і вирізняють його серед інших галузей права [2].

Система галузі конституційного права України дуже тісно пов'язана зі структурою Конституції України. Але між ними присутні й відмінності, оскільки система охоплює всю сукупність державно-правових норм, а система Конституції України – лише частину цих норм, що виявляються в основному джерелі права України – Конституції України.

Структура конституційного права України зумовлена системними зв'язками між його нормами та інститутами, що розташовуються у відповідній підпорядкованості один до одного, тобто вони становлять складну ієрархічну систему. Всі елементи цієї системи є збалансованими та узгоджені між собою.

Також можемо наголосити на тому, що система вона поєднує в собі всі інститути, до яких ми можемо віднести такі інститути, наприклад, як основи конституційного ладу, правовий статус людини, устрій країни та діяльність органів влади [2]. Щоб система працювала більш удосконалено, потрібно також розуміти, як саме погоджуються приписи, які з них володіють вищою юридичною силою [3]. Система конституційного права є складним явищем, який формувався поступово і насамперед може зібрати в себе інститути та норми конституційного права [3].

Система сучасного конституційного права виступає складним, історично сформованим явищем правового буття, яка сполучає в собі в першу чергу інститути та норми конституційного права, але поряд із ними існують й інші складові цієї галузевої системи, наприклад, принципи [3].

На сьогодні основними системоутворюючими елементами системи конституційного права за даними В. Л. Федоренко прийнято вважати загальну та особливу частини конституційного права, що інтегрує у своєму складі ряд інших підсистем – природне і позитивне, національне і міжнародне, матеріальне і процесуальне конституційне право, які так само репрезентовані інститутами та нормами конституційного права [4].

Таким чином, у загальному виді систему конституційного права можна уявити як своєрідне утворення, що складається із трьох відносно самостійних, але надзвичайно тісно взаємозалежних блоків (елементів): принципів конституційного права, його інститутів та норм.

На сучасному етапі науковці відзначають тенденції розвитку процесу формування інституту основ конституційного ладу, який

об'єднує в собі норми, що забезпечують суверенітет Українського народу, систему поділу влади і взаємодії її гілок, пріоритет прав людини над державою, політичну, економічну та ідеологічну багатоманітність [3].

Ми можемо зробити висновок, що система конституційного права України є багатоаспектною та допомагає в багатьох різних ситуаціях, таких як нормування та контроль деяких інституцій конституційного права в законах України, сюди входять основні права людей та виборче право, так і наявної потреби в систематизації підгалузей конституційного права.

Література:

1. Конституційне право України : навч. посібник, / В.О. Боняк, В.А. Завгородній, А.В. Самотуга, Л.А. Філяніна. Дніпропетровськ : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2013. 296 с.
2. Тодика Ю.М. Конституційне право України. Київ : Вид. Дім «Ін Юре», 2002. 544 с.
3. Конституційне право України: прагматичний курс : навч. посіб, / М. В. Афанасьєва, Ю. Ю. Бальцій, Ю. Д. Батан та ін. ; за заг. ред. М. В. Афанасьєвої, А. А. Єзерова. Одеса : Юридична література, 2017. 256 с.
4. В. Л. Федоренко. Система конституційного права: поняття, структура, взаємозв'язок з системою конституційного законодавства. *Вісник ЛДУВС імені Е.О. Дідоренка*. 2017. № 77. С. 27-36.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ЧАСІВ ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ

Дума В. В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
член-кореспондент Академії адміністративно-правових наук України,
доцент кафедри цивільно-правових дисциплін
Міжнародного економіко-гуманітарного університету
імені академіка Степана Дем'янука
м. Рівне, Україна*

Конституційний процес в Україні має давні історичні витоки. Особливу роль у формуванні конституційних ідей відіграла конституція Пилипа Орлика 1710 р. В силу історичних причин вона не розглядала